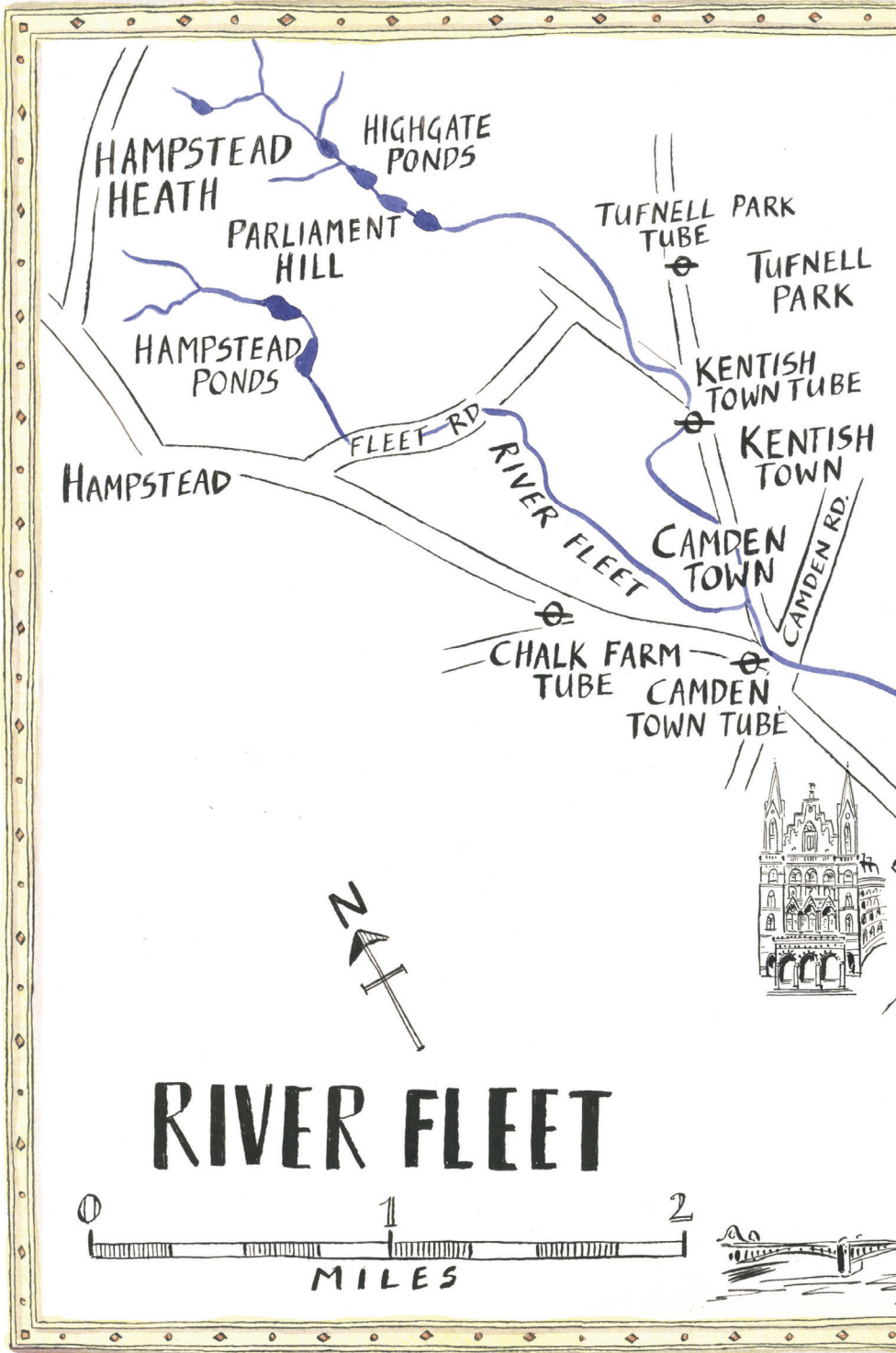


*Στον Έντγκαρ, την Άννα, τον Χάντλεϊ και τη Μόλι*



HAMPSTEAD  
HEATH

HIGHGATE  
PONDS

PARLIAMENT  
HILL

HAMPSTEAD  
PONDS

HAMPSTEAD

FLEET RD

RIVER FLEET

TUFNELL  
TUBE

TUFNELL  
PARK

KENTISH  
TOWN TUBE

KENTISH  
TOWN

CAMDEN  
TOWN

CAMDEN RD

CHALK FARM  
TUBE

CAMDEN  
TOWN TUBE

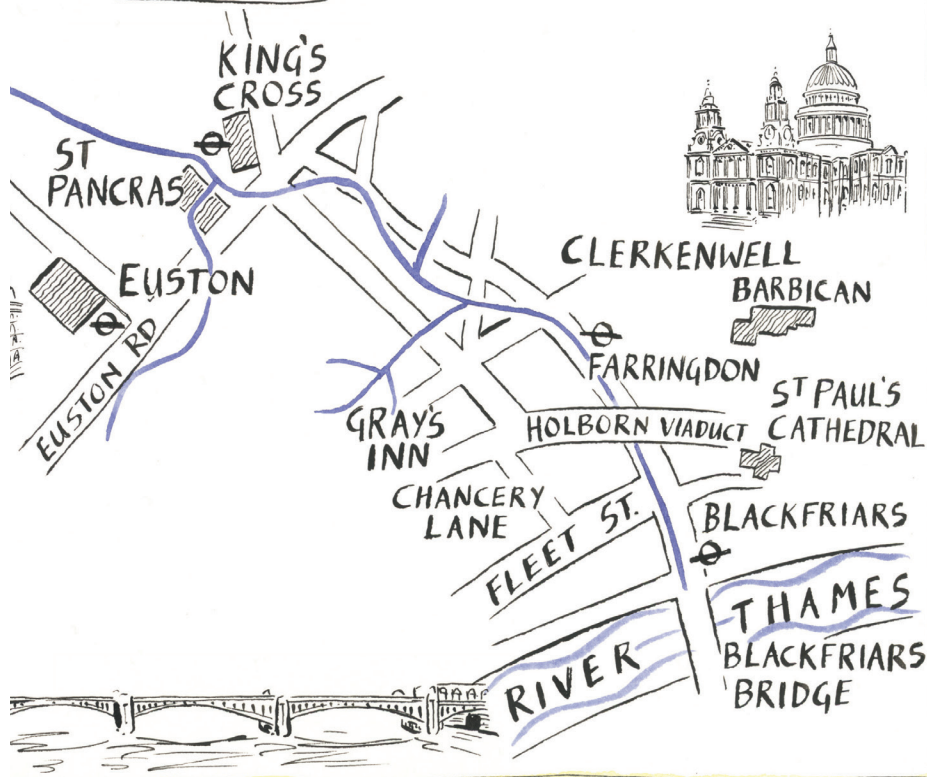


# RIVER FLEET





ISLINGTON





1987

ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΕΚΕΙΝΗ υπήρχαν πολλά φαντάσματα... Έπρεπε να είναι προσεκτική. Όταν περπατούσε στα πεζοδρόμια, απέφευγε τα χάσματα ανάμεσα στις πλάκες και τα πόδια της μέσα στα καλοδεμένα παπούτσια με τις φθαρμένες σόλες αναπηδούσαν ανάλαφρα και βιαστικά για να προσγειωθούν τελικά στο σωστό σημείο, επάνω στις λευκές πλάκες. Είχε πια γίνει πολύ επιδέξια σε αυτό το κουτσό. Το έπαιζε εδώ και χρόνια σε καθημερινή βάση, στο δρόμο για το σχολείο, το έπαιζε από τότε που θυμόταν τον εαυτό της να πηγαίνει σχολείο, στην αρχή έχοντας σαν στήριγμα το χέρι της μητέρας της, που την έσερνε και την τραβούσε για να την οδηγήσει από την ασφάλεια του σπιτιού στην ασφάλεια της τάξης της, κι έπειτα πια μόνη της. Μην περπατάς επάνω στα κενά ανάμεσα στις πλάκες. Γιατί αλλιώς... τι θα γινόταν άραγε αν το έκανε; Ήταν ίσως πολύ μεγάλη τώρα γι' αυτό το παιχνίδι, εννέα χρόνων πια και σε λίγες εβδομάδες, ακριβώς πριν αρχίσουν οι καλοκαιρινές διακοπές, θα γινόταν δέκα. Κι όμως εκείνη εξακολουθούσε να παίζει το παλιό εκείνο κουτσό, περισσότερο από συνήθεια αλλά και χωρίς ποτέ να πάψει να νιώθει νευρικότητα για το τι θα συνέβαινε αν το σταματούσε.

Η απόσταση που έπρεπε να διανύσει τώρα ήταν γεμάτη παγίδες, καθώς το πεζοδρόμιο ήταν κομματιασμένο σ' ένα μωσαϊκό γεμάτο προεξοχές. Κι εκείνη το διέσχισε με το μεγάλο δάχτυλο του ποδιού της να πιέζεται στη μικρή νησίδα που υπήρχε ανάμεσα στα κενά. Οι κοτσίδες της κυμάτιζαν επάνω στα αναψοκοκκινισμένα της μάγουλα και η σχολική της τσάντα, βαριά από τα βιβλία και το μισοφαγωμένο της κολατσιό, χτυπούσε με τραντάγματα επάνω στο γοφό της. Πίσω της μπορούσε να ακούσει τα βήματα της Τζοάνα που ακολουθούσαν τα δικά της. Δεν στράφηκε να την κοιτάξει. Η μικρή της αδελφή πάντοτε την ακολουθούσε και πάντοτε μπερδευόταν στα πόδια της. Τώρα την άκουσε να κλαψουρίζει: «Ρόζι, Ρόζι, περίμενε κι εμένα!»

«Κάνε πιο γρήγορα τότε», της φώναξε επάνω από τον ώμο της. Τώρα είχαν μπει αρκετοί διαβάτες ανάμεσά τους, όμως η Ρόζι κατόρθωσε να διακρίνει το προσωπάκι της Τζοάνα, κατακόκκινο και ξαναμμένο κάτω από τις σκούρες της αφέλειες. Έμοιαζε αγχωμένη. Η άκρη της γλώσσας της επάνω στα χείλη μαρτυρούσε πως ήταν απόλυτα απορροφημένη από την προσπάθειά της να φτάσει την αδελφή της. Το ένα πόδι της χώθηκε στο κενό ανάμεσα σε δυο πλάκες κι εκείνη ταλαντεύτηκε και παραπάτησε στο επόμενο κενό. Ήταν πάντοτε ένα αδέξιο παιδί που σκορπούσε παντού το φαγητό του, σκόνταφτε χτυπώντας τα δάχτυλα των ποδιών του και πατούσε ακαθαρσίες σκυλιών. «Κάνε γρήγορα!» επανέλαβε θυμωμένα η Ρόζι καθώς προχωρούσε βιαστικά ανάμεσα στον κόσμο.

Η ώρα ήταν τέσσερις το απόγευμα και ο ουρανός είχε πάρει ένα ομοιόμορφο μπλε χρώμα· η αντανάκλαση του φωτός επάνω στις λευκές πλάκες πλήγωνε τα μάτια της.

Έστριψε στη γωνία προς την κατεύθυνση του μικρομάγαζου και βρέθηκε ξαφνικά στη σκιά. Τώρα πια άρχισε να περπατάει αργά, απολαμβάνοντας τη βόλτα της, καθώς ο κίνδυνος είχε περάσει. Οι πλάκες του πεζοδρομίου είχαν αντικατασταθεί εδώ από άσφαλτο. Προσπέρασε τον άντρα με το βλογοιοκομμένο πρόσωπο που καθόταν στο κατώφλι μ' ένα τενεκεδάκι δίπλα του. Πρόσεξε πως οι αρβύλες του δεν είχαν κορδόνια. Προσπάθησε να μην κοιτάξει καθόλου το πρόσωπό του. Δεν της άρεσε ο τρόπος που χαμογελούσε ψεύτικα, θυμίζοντάς της αδιόρατα το χαμόγελο του πατέρα της όταν τις αποχαιρετούσε κάποιο κυριακάτικο δειλινό. Σήμερα ήταν Δευτέρα και η Δευτέρα ήταν η μέρα που εκείνος της έλειπε περισσότερο, καθώς το ξεκίνημα μιας νέας εβδομάδας τον έβρισκε και πάλι να λείπει από κοντά της. Αλλά πού ήταν η Τζοάνα; Στάθηκε λίγο να την περιμένει, παρακολουθώντας το κύμα των περαστικών να την προσπερνά – μια φασαριόζικη συντροφιά νεαρών, μια γυναίκα που κρατούσε μια τεράστια τσάντα κι είχε ένα μαντίλι τυλιγμένο στο κεφάλι, έναν άντρα με μπαστούνι κι ύστερα, επιτέλους, έκανε και η αδελφή της την εμφάνισή της ξεπροβάλλοντας από το εκτυφλωτικό φως μέσα στον ίσκιο, μια μικροσκοπική φιγούρα με μια σχολική τσάντα που φαινόταν μεγαλύτερη από την ίδια, χτυπημένα γόνατα και λευκά καλτσάκια που της έφταναν ως τους αστραγάλους. Τα μαλλιά της έπεφταν επάνω στο μέτωπό της.

Η Ρόζι της γύρισε και πάλι την πλάτη και μπήκε στο μαγαζάκι με τα γλυκά, απασχολημένη με το τι θα αγόραζε. Ίσως παστίλιες φρούτων... ή και γιατί όχι κουφέτα σοκολάτας, αλλά αυτά θα έλιωναν ώσπου να φτάσει στο σπίτι. Ήξερε πως η Τζοάνα θα διάλεγε τις καραμέλες φράουλας

και πολύ γρήγορα το στόμα της θα ήταν πασαλειμμένο με ροζ γλάσο. Η συμμαθήτριά της η Χίλαρι βρισκόταν ήδη μέσα στο μαγαζάκι και στάθηκαν δίπλα-δίπλα στον πάγκο, διαλέγοντας μαζί τα γλυκά τους. Τελικά προτίμησε τις παστίλιες φρούτων, έπρεπε όμως να περιμένει και την Τζοάνα προτού πληρώσει και μπορέσει να χώσει μια στο στόμα της. Έριξε μια ματιά προς την ανοιχτή πόρτα και για μια στιγμή νόμισε πως είδε κάτι ασυνήθιστο – κάτι θαμπό, ένα παιχνίδιασμα του φωτός ίσως, πάντως κάτι διαφορετικό, σαν κάτι να τρεμοφέγγει αλλόκοτα στον ζεστό αέρα. Αλλά δεν ήταν παρά μια φευγαλέα εντύπωση που αμέσως εξαφανίστηκε. Και στο κατώφλι της πόρτας δεν φαινόταν τίποτε. Κανείς δεν ήταν εκεί.

Μίλησε δυνατά με μια έκφραση αποδοκιμασίας και η φωνή της έμοιαζε περισσότερο με το στρίγκλισμα ενός απότομου φρεναρίσματος.

«Είμαι υποχρεωμένη να περιμένω πάντοτε τη μικρότερη αδελφή μου».

«Σε λυπάμαι», είπε η Χίλαρι.

«Είναι ένα κλαψιάρικο μωρό – και πολύ βαρετή». Αυτό το είπε μόνο και μόνο επειδή ένωσε πως κάτι έπρεπε να πει. Ήταν επιβεβλημένο να περιφρονείς τα μικρότερα αδέρφια σου, κι όταν μιλούσες γι' αυτά έπρεπε να παίρνεις ύφος αγανακτισμένο και σαρκαστικό.

«Σε καταλαβαίνω», είπε με κατανόηση η Χίλαρι.

«Και πού είναι τώρα;» Με έναν θεατρικό αναστεναγμό, η Ρόζι άφησε στον πάγκο το κουτάκι με τις παστίλιες της και προχώρησε ως την είσοδο του μαγαζιού για να κοιτάξει έξω στο δρόμο. Αυτοκίνητα περνούσαν συνεχώς. Πέρασε απέξω και μια γυναίκα ντυμένη μ' ένα ινδικό σάρι, ολόκληρη μέσα στις αποχρώσεις του ροζ και του χρυσού



και αναδίδοντας μια μυρωδιά σαν γλύκισμα, κι ύστερα εμφανίστηκαν στο επάνω μέρος του δρόμου τρία γυμνασιόπαιδα που διασκεδάζαν σπρώχνοντας το ένα το άλλο με τους μυτερούς αγκώνες τους.

«Τζοάνα! Τζοάνα, πού είσαι λοιπόν;»

Στ' αυτιά της αντήχησε η ίδια της η φωνή, δυνατή και θυμωμένη, και δεν μπόρεσε να μη σκεφτεί: «Ακούγομαι σαν τη μαμά, όταν είναι θυμωμένη για κάτι».

Η Χίλαρι στάθηκε πίσω της, μασώντας με θόρυβο μια τσίχλα. «Μα πού πήγε, επιτέλους;» Μια ροζ τσιχλόφουσκα έκανε την εμφάνισή της μπροστά στο στόμα της κι εκείνη βιάστηκε να τη ρουφήξει πάλι μέσα.

«Κι όμως, ξέρει πολύ καλά ότι δεν πρέπει να απομακρύνεται από κοντά μου».

Η Ρόζι έτρεξε μέχρι τη γωνία, στο σημείο όπου είχε δει για τελευταία φορά την Τζοάνα, και κοίταξε ολόγυρα μισοκλείνοντας τα μάτια για να μπορέσει να δει πιο μακριά. Φώναξε ξανά την αδελφή της, όμως ο θόρυβος ενός φορητού που περνούσε εκείνη τη στιγμή έπνιξε τον ήχο της φωνής της. Ίσως η Τζοάνα να είχε περάσει απέναντι, ίσως να είχε δει κάποια φίλη της στην άλλη πλευρά του δρόμου. Μέσα της όμως η Ρόζι ήξερε πως αυτό ήταν μάλλον απίθανο. Η Τζοάνα ήταν ένα πολύ υπάκουο κοριτσάκι. Το «φανταράκι μου», συνήθιζε να την αποκαλεί η μητέρα τους.

«Δεν τη βρίσκεις;» άκουσε τη φωνή της Χίλαρι δίπλα της.

«Μάλλον επέστρεψε στο σπίτι μόνη της», αποκρίθηκε η Ρόζι, που, αν και πάσχιζε να πάρει αδιάφορο ύφος, άκουσε και μόνη της τον τόνο του πανικού στη φωνή της.

«Καλά λοιπόν, τα λέμε τότε».

«Τα λέμε».

Προσπάθησε να περπατήσει σαν να μη συνέβαινε τίποτε, όμως δεν τα κατάφερε. Το ίδιο της το κορμί δεν της επέτρεπε να ηρεμήσει κι έτσι, πολύ σύντομα, το βάδισμά της εξελίχθηκε σε μια τρελή τρεχάλα με την καρδιά της να χοροπηδά στο παιδικό της στήθος και με μια μεταλλική γεύση στο στόμα της. «Αχ, μικρή ηλίθια», επαναλάμβανε συνεχώς μέσα της. «Θα τη σκοτώσω. Μόλις τη δω, θα...» Τα πόδια της δεν ήταν πια και τόσο σταθερά. Φαντάστηκε τον εαυτό της ν' αρπάζει την Τζοάνα από τους κοκαλιάρικους ώμους της και να την ταρακουνά με ορμή.

Κι έφτασε στο σπίτι. Να η μπλε εξώπορτα, να και ο φράχτης από θάμνους που δεν τους είχε κουρέψει κανείς από τότε που τις εγκατέλειψε ο πατέρας. Στάθηκε για ένα λεπτό νιώθοντας αδιαθεσία, εκείνο ακριβώς το αίσθημα ναυτίας που την κυριέυε όταν ήξερε ότι θα είχε μπελάδες για κάτι. Χτύπησε με δύναμη το ρόπτρο, καθώς το κουδούνι της πόρτας ήταν πια εκτός λειτουργίας. Περίμενε. Αχ, ας βρισκόταν ήδη εκεί η Τζοάνα, ας βρισκόταν ήδη εκεί... Η πόρτα άνοιξε και εμφανίστηκε η μητέρα της, που είχε μόλις επιστρέψει από τη δουλειά της και δεν είχε προλάβει ούτε το πανωφόρι της να βγάλει. Το βλέμμα της αγκάλιασε πρώτα τη Ρόζι κι ύστερα έπεσε στον κενό χώρο πίσω της.

«Πού είναι η Τζοάνα;» Τα λόγια της έμειναν για λίγο να πλανιούνται μετέωρα ανάμεσά τους. Η Ρόζι είδε τα χαρακτηριστικά στο πρόσωπο της μητέρας της να αλλοιώνονται. «Ρόζι; Πού είναι η Τζοάνα;»

Κι έπειτα άκουσε τη φωνή της σαν να ήταν ξένη να λέει: «Μα ήταν εκεί. Δεν φταίω εγώ. Φαντάστηκα ότι θα είχε επιστρέψει στο σπίτι μόνη της».

Ένωσε να την αρπάζουν απ' το χέρι και μέσα σε ένα δευτερόλεπτο βρέθηκε να τρέχει ξανά με τη μητέρα της στο δρόμο, διανύοντας αντίθετα τώρα την πορεία που είχε μόλις ακολουθήσει, διασχίζοντας το δρόμο του σπιτιού τους κι έπειτα περνώντας και πάλι μπροστά από το μαγαζάκι με τα γλυκά, προσπερνώντας τον άντρα με το βλογοιοκομμένο πρόσωπο και το άδειο χαμόγελο και στρίβοντας στη γωνία για να βρεθούν από τη σκιά ξανά στο εκτυφλωτικό φως. Τα πόδια τους χτυπούσαν το πλακόστρωτο με πάταγο κι ένιωθε μια σουβλιά στα πλευρά της καθώς διέσχιζαν έτσι το πεζοδρόμιο αδιαφορώντας αυτή τη φορά για τα κενά και τις προεξοχές.

Κι όλη αυτή την ώρα μπορούσε συνεχώς να ακούει, πιο δυνατή από τους χτύπους της καρδιάς της και τον ασθματικό συριγμό της ανάσας της, τη μητέρα της να ουρλιάζει: «Τζοάνα; Τζοάνα; Πού είσαι, Τζοάνα;»

Η Ντέμπορα Βάιν πίεσε το στόμα της με ένα μαντίλι, σαν να ήθελε να εμποδίσει να ξεχειλίσει από μέσα της ένας χείμαρρος από λέξεις. Έξω από το πίσω παράθυρο, ο αστυνομικός μπορούσε να δει ένα λεπτό κοριτσάκι με σκούρα μαλλιά να στέκεται ακίνητο στον μικρό κήπο, με τα χέρια να πέφτουν μονοκόμματα στα πλευρά της και τη σχολική τσάντα της να κρέμεται ακόμη από τον ώμο της. Η Ντέμπορα Βάιν κοίταξε τον αστυνομικό. Εκείνος περίμενε ακόμη την απάντησή της.

«Δεν μπορώ να σας πω με απόλυτη ακρίβεια», είπε τελικά. «Αλλά περίπου στις τέσσερις το απόγευμα. Την ώρα που επέστρεφε από το σχολείο, από το δημοτικό σχολείο που βρίσκεται στην οδό Όντλεϊ. Θα έπρεπε να την είχα πάρει εγώ, όμως δεν προλαβαίνω να είμαι εκεί στην ώρα

μου επειδή εργαζομαι – κι ύστερα ήταν με τη Ρόζι, και δεν υπάρχουν δρόμοι που πρέπει να διασχίσει. Κι έτσι νόμιζα πως δεν υπήρχε κίνδυνος. Κι άλλες μητέρες αφήνουν τα παιδιά τους να επιστρέφουν μόνα στο σπίτι, και πρέπει βέβαια τα παιδιά να μάθουν να είναι προσεκτικά, έτσι δεν είναι; Και η Ρόζι είχε υποσχεθεί να έχει κι εκείνη το νου της».

Πήρε μια βαθιά, ακανόνιστη ανάσα.

Ο αστυνομικός έγραψε ακόμη κάτι στο σημειωματάριό του. Επιβεβαίωσε για άλλη μια φορά την ηλικία της Τζοάνα. Πέντε ετών και τριών μηνών. Και σε ποιο σημείο την είχαν δει για τελευταία φορά. Έξω από το μαγαζάκι με τα γλυκά. Η Ντέμπορα δεν μπορούσε να θυμηθεί το όνομα του μικρομάγαζου. Μπορούσε όμως να οδηγήσει εκεί τους αστυνομικούς.

Ο αστυνομικός έκλεισε το σημειωματάριό του. «Το πιθανότερο είναι πως αυτή τη στιγμή θα βρίσκεται στο σπίτι κάποιου φίλου ή κάποιας φίλης της», είπε. «Μπορείτε όμως να μου δώσετε μια φωτογραφία της; Μια πρόσφατη, σας παρακαλώ».

«Είναι μικροκαμωμένη για την ηλικία της», αποκρίθηκε η Ντέμπορα και οι λέξεις ίσα που κατόρθωναν να βγουν από το στόμα της. Χρειάστηκε να σκύψει από πάνω της ο αστυνομικός για να την ακούσει. «Ένα κοκαλιάρικο πραγματάκι, μια σταλιά. Είναι πολύ καλό κοριτσάκι. Και υπερβολικά ντροπαλό, ειδικά όταν συναντά κάποιον για πρώτη φορά. Δεν είναι ο τύπος του παιδιού που θα δεχόταν ποτέ να ακολουθήσει έναν ξένο».

«Χρειάζομαι όμως και μια φωτογραφία της», επέμεινε εκείνος.

Η Ντέμπορα πήγε να ψάξει. Ο αστυνομικός έριξε άλλη μια ματιά στον κηπάκο, στο κοριτσάκι με το κάτωχρο πρόσωπο. Θα έπρεπε βέβαια να μιλήσει και μαζί του, κι αν όχι εκείνος ίσως κάποια από τις συναδέλφους του... Ναι, θα ήταν προτιμότερο να μιλήσει με μια γυναίκα αστυνομικό. Ίσως όμως η Τζοάνα να βρισκόταν προτού χρειαστεί να γίνει κάτι τέτοιο, σκέφτηκε. Ήταν πιθανόν το κοριτσάκι να είχε παρασυρθεί σε κάποιον περίπατο με μια φίλη του κι ύστερα να είχε πάει στο σπίτι της και αυτή τη στιγμή να έπαιζαν κάποιο από τα παιχνίδια που παίζουν τα κοριτσάκια – κούκλες και κουκλόσπιτα, μικροσκοπικά σερβίτσια τσαγιού και μαγικά ραβδάκια, ή να ζωγράφιζαν πολύχρωμες εικόνες. Κοίταξε τη φωτογραφία που έβαλε μπροστά του η Ντέμπορα Βάιν, τη φωτογραφία ενός κοριτσιού με σκούρα μαλλιά, ακριβώς όπως και η μεγαλύτερη αδελφή του, και λεπτό πρόσωπο. Ένα σπασμένο δοντάκι, αυστηρές αφέλειες και ένα πλατύ αν και αγχωμένο χαμόγελο που έδινε την εντύπωση πως η μικρούλα θέλησε να δώσει τον καλύτερο εαυτό της την ώρα που ο φωτογράφος τής ζήτησε να χαμογελάσει.

«Ενημερώσατε το σύζυγό σας;»

Το πρόσωπό της παραμορφώθηκε από ένα μορφασμό θλίψης.

«Ο Ρίτσαρντ, ο σύζυγός μου... θέλω να πω ο πατέρας των κοριτσιών, δεν ζει πια μαζί μας». Κι έπειτα, σαν να μην μπορούσε να εμποδίσει τις λέξεις να βγουν από το στόμα της, πρόσθεσε: «Μας εγκατέλειψε για να ζηήσει με μια νεότερη γυναίκα».

«Θα πρέπει παρ' όλα αυτά να τον ενημερώσετε».

«Αυτό σημαίνει πως πιστεύετε ότι τα πράγματα είναι πολύ σοβαρά;» Ήθελε να τον ακούσει να τη διαβεβαιώνει

πως όχι, πως στην πραγματικότητα δεν υπήρχε λόγος ανησυχίας, όμως γνώριζε πολύ καλά και η ίδια πόσο σοβαρή ήταν η κατάσταση. Ήταν ολόκληρη διαποτισμένη από τρόμο, ένιωθε σχεδόν τον τρόμο να ξεχειλίζει από τους πόρους του κορμιού της.

«Θα είμαστε σε επαφή. Μια συνάδελφος, γυναίκα, έχει ήδη ξεκινήσει για εδώ».

«Κι εγώ τι πρέπει να κάνω; Δεν μπορεί, κάτι θα υπάρχει που να μπορώ να κάνω. Δεν γίνεται να κάθομαι έτσι απλά και να περιμένω. Πείτε μου τι να κάνω. Οτιδήποτε».

«Αυτό που μπορείτε να κάνετε είναι να αρχίσετε να τηλεφωνείτε σε φίλους και γνωστούς», της απάντησε. «Σε οποιοδήποτε σπίτι θεωρείτε πιθανό να έχει πάει».

Τον άρπαξε από το μανίκι. «Πείτε μου πως δεν έχει πάθει τίποτε», τον ikέτεψε. «Πείτε μου ότι θα μου τη φέρετε πίσω».

Αλλά ο αστυνομικός δίστασε. Δεν μπορούσε να της υποσχεθεί κάτι τέτοιο ούτε μπορούσε να σκεφτεί κάτι άλλο να της πει.

Κάθε φορά που ακουγόταν το κουδούνισμα του τηλεφώνου, ήταν και λίγο χειρότερα. Διάφοροι άνθρωποι έρχονταν και χτυπούσαν την πόρτα. Είχαν μάθει τα νέα. Τι φριχτό πράγμα, σίγουρα όμως όλα θα πάνε καλά... Ο εφιάλτης δίχως άλλο θα τελείωνε. «Μήπως υπάρχει κάτι που θα μπορούσαμε να κάνουμε, οτιδήποτε; Δεν έχετε παρά να μας το πείτε». Τώρα πια ο ήλιος είχε χαμηλώσει στον ουρανό και βαθύς ίσκιος έπεφτε επάνω από τους δρόμους, τα πάρκα και τα σπίτια. Άρχιζε να κάνει ψύχρα. Παντού, σε ολόκληρο το Λονδίνο, οι άνθρωποι κάθονταν μπροστά από τις τηλεοράσεις τους ή στέκονταν επάνω από τις

εστίες ανακατεύοντας το φαγητό στη χύτρα. Άλλοι, πάλι, συγκεντρώνονταν αυτή την ώρα μέσα στην αποπνικτική από τους καπνούς ατμόσφαιρα των παμπ, για να μιλήσουν για τους αγώνες της Κυριακής ή για τα καλοκαιρινά σχέδιά τους, κάποτε και για να παραπονεθούν για κάποια νευραλγία ή αρθρικούς πόνους που τους βασάνιζαν.

Η Ρόζι μαζεύτηκε στην πολυθρόνα της και το βλέμμα της ήταν απόμακρο, σαν χαμένο. Μια από τις κοστίδες της είχε λυθεί. Η γυναίκα αστυνομικός κάθισε πλάι της σταυροπόδι, τεράστια, βαριά και καλοσυνάτη, κι άρχισε να της χαϊδεύει απαλά το χέρι. Όμως εκείνη δεν μπορούσε να θυμηθεί τίποτε, δεν γνώριζε τίποτε, ένιωθε πως δεν έπρεπε να πει τίποτε· οι λέξεις ήταν επικίνδυνες. Κανείς δεν της το είχε πει αυτό, κι όμως έτσι έπρεπε να είναι. Ήθελε να επιστρέψει στο σπίτι ο πατέρας της και να τα διορθώσει όλα, όμως κανείς δεν ήξερε πού βρισκόταν εκείνος. Δεν μπορούσαν να τον εντοπίσουν. Η μητέρα της είπε πως θα βρισκόταν μάλλον στο δρόμο. Κι η Ρόζι τον φαντάστηκε να βαδίζει σε έναν ατελείωτο δρόμο που τον οδηγούσε όλο και πιο μακριά της κι έκανε τη μορφή του να σβήνει κάτω από τη μαυρίλα ενός όλο και πιο σκοτεινού ουρανού.

Έκλεισε τα μάτια και τα κράτησε έτσι σφαιριστά για λίγα λεπτά. Ναι, όταν θα τα ξανάνοιγε η Τζοάνα θα ήταν εκεί. Κράτησε την ανάσα της μέχρι που το στήθος της πόνεσε και άκουσε το αίμα της να σφυροκοπά τ' αυτιά της. Μπορούσε να επηρεάσει την κατάσταση, να κάνει να συμβούν πράγματα. Αλλά όταν άνοιξε και πάλι τα μάτια για να αντικρίσει το ευγενικό και γεμάτο έγνοια πρόσωπο της αστυνομικού, η μητέρα της εξακολουθούσε να κλαίει με λυγμούς και τίποτε απολύτως δεν είχε αλλάξει.

Στις εννέα και μισή το επόμενο πρωί, έγινε μια σύσκεψη που είχε προγραμματιστεί στην αίθουσα επιχειρήσεων του αστυνομικού τμήματος του Κάμφορντ Χιλ. Ήταν η στιγμή κατά την οποία η διαδικασία που μέχρι τότε είχε εξελιχθεί σαν μια φρενιασμένη αναζήτηση, έπαιρνε πια τη μορφή μιας συντονισμένης επιχείρησης. Η υπόθεση αποκτούσε πια το φάκελο και τον αριθμό της. Ο επιθεωρητής Φρανκ Τάνερ ανέλαβε το συντονισμό και έκανε μια ενημέρωση. Υπήρχαν εκεί μέσα άνθρωποι που συστήνονταν για πρώτη φορά ο ένας στον άλλο. Μοιράστηκαν καθήκοντα και αρμοδιότητες και έγιναν διεξοδικές συζητήσεις. Ένας τεχνικός εγκατέστησε τηλεφωνικές γραμμές. Πίνακες ανακοινώσεων αναρτήθηκαν στους τοίχους. Στην αίθουσα επικρατούσε μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Υπήρχε όμως και κάτι ακόμη, που κανείς δεν τολμούσε να εκστομίσει δυνατά, όλοι όμως το ένιωθαν: ένα αίσθημα ναυτίας βαθιά στα σωθικά τους. Διότι εδώ δεν είχαν να κάνουν με κάποιον έφηβο ή κάποιο σύζυγο που εξαφανίστηκε ύστερα από έναν καβγά. Αν επρόκειτο για κάτι τέτοιο, θα ήταν περιττή όλη αυτή η αναστάτωση. Τώρα όμως επρόκειτο για ένα πεντάχρονο κορίτσι. Κι είχαν ήδη περάσει δεκαεφτάμισι ώρες από την τελευταία φορά που την είχε δει κάποιος γνωστός της. Για ένα τόσο μικρό παιδί, αυτό το χρονικό διάστημα ήταν πολύ μεγάλο. Είχε μεσολαβήσει μια ολόκληρη νύχτα. Ήταν βέβαια μια νύχτα δροσερή και όχι παγωμένη· δεν ήταν Νοέμβρης αλλά Ιούνιος. Κι αυτό βοηθούσε κάπως. Αλλά και πάλι δεν έπαυε να είναι μια νύχτα ολόκληρη.

Την ώρα που ο επιθεωρητής Τάνερ έδινε κάποιες διευκρινίσεις για όσα θα έπρεπε να λεχθούν το απόγευμα στους



δημοσιογράφους, τον διέκοψαν. Ένας αστυνομικός προχώρησε ως το μέρος του και του ψιθύρισε κάτι που κανένας άλλος δεν μπόρεσε ν' ακούσει.

«Είναι τώρα κάτω;» ρώτησε ο Τάνερ. Ο αστυνομικός απάντησε καταφατικά. «Τότε θα τον δω αμέσως».

Ο Τάνερ έγνεψε σε κάποιον άλλο αστυνόμο να τον ακολουθήσει και οι δυο τους έφυγαν μαζί από το δωμάτιο.

«Ωστε βρίσκεται εδώ ο πατέρας;» ρώτησε ο δεύτερος αστυνόμος που ονομαζόταν Λάνγκαν.

«Μόλις έφτασε».

«Και δεν τα πάνε καλά οι δυο τους;» ξαναρώτησε ο Λάνγκαν. «Εννοώ, αυτός και η πρώτην γυναίκα του».

«Έτσι πιστεύω», απάντησε ο Τάνερ.

«Συνήθως είναι κάποιος από το στενό περιβάλλον...» είπε ο Λάνγκαν.

«Και το βρίσκεις θετικό αυτό για την υπόθεσή μας;»

«Έκανα απλώς μια εικασία».

Έφτασαν έξω από την πόρτα του ανακριτικού γραφείου.

«Πώς σκοπεύεις να το παίξεις;» ρώτησε ο Λάνγκαν.

«Προς το παρόν είναι ένας πατέρας που ανησυχεί», είπε ο Τάνερ κι έσπρωξε την πόρτα.

Ο Ρίτσαρντ Βάιν ήταν όρθιος και αναστατωμένος. Φορούσε ένα γκρι κοστούμι, χωρίς γραβάτα. «Υπάρχει κανένας νέος;» ρώτησε αμέσως.

«Κάνουμε ό,τι μπορούμε», αποκρίθηκε ο Τάνερ.

«Ωστε λοιπόν δεν έχετε κανένα νέο;»

«Είναι νωρίς ακόμη», είπε ο Τάνερ γνωρίζοντας πως αυτό που έλεγε δεν ήταν αλήθεια. Ήταν μάλιστα το ακριβώς αντίθετο. Κι έκανε νόημα στον Ρίτσαρντ Βάιν να καθίσει.

Ο Λάνγκαν μετατοπίστηκε προς την απέναντι πλευρά, ώστε να μπορεί να παρατηρεί με την άνεσή του τον πατέρα καθώς θα μιλούσε. Ο Βάιν ήταν πολύ ψηλός και είχε το χαρακτηριστικό καμπούριασμα των ανθρώπων που δεν νιώθουν άνετα με το ύψος τους. Τα σκούρα μαλλιά του είχαν ήδη αρχίσει να γκριζάρουν στους κροτάφους, παρόλο που δεν έπρεπε να είναι παραπάνω από τριάντα πέντε ετών. Είχε σκούρα πυκνά φρύδια που προεξείχαν και ήταν αξύριστος. Το χλωμό και κάπως φουσκωτό πρόσωπό του είχε πάρει μια μπλάβα όψη και τα καστανά μάτια του ήταν κατακόκκινα, σαν να είχε κλάψει, και γεμάτα θλίψη. Έδειχνε σαν χαμένος, σαν να μην μπορούσε να πιστέψει αυτά που συνέβαιναν.

«Βρισκόμουν συνεχώς στο δρόμο», είπε ο Βάιν χωρίς να περιμένει να τον ρωτήσουν. «Δεν ήξερα τίποτε... Δεν το έμαθα παρά νωρίς σήμερα το πρωί».

«Μπορείτε να μου πείτε πού ακριβώς βρισκόσασταν, κύριε Βάιν;»

«Ήμουν στο δρόμο...», επανέλαβε εκείνος. «Η εργασία μου...» Σταμάτησε και έσπρωξε πίσω μια τούφα μαλλιών που είχε πέσει στο πρόσωπό του. «Είμαι πλασιέ. Περνώ πάρα πολύ χρόνο στους δρόμους. Τι σχέση έχουν όλα αυτά με την εξαφάνιση της κόρης μου;»

«Πρέπει απλώς να μάθουμε με ακρίβεια τις κινήσεις σας».

«Ήμουν στο Σεντ Αλμπάν. Υπάρχει ένα νέο αθλητικό κέντρο εκεί. Θέλετε να μάθετε τους ακριβείς χρόνους; Χρειάζεστε αποδείξεις;» Η φωνή του έγινε τραχιά και απότομη. «Δεν βρισκόμουν πουθενά κοντά της, αν υπαινίσσεστε κάτι τέτοιο. Μα τι σας είπε λοιπόν για μένα η Ντέπι;»

«Ναι, θα ήθελα να γνωρίζω τους ακριβείς χρόνους», είπε με ουδέτερη φωνή ο Τάνερ. «Και το όνομα οποιουδήποτε μπορεί να μας επιβεβαιώσει τα λεγόμενά σας».

«Μα τι σκέφτεστε; Πως απήγαγα την κορούλα μου και την έκρυψα κάπου μακριά, επειδή η Ντέπι δεν με αφήνει ποτέ να κρατώ τα παιδιά ολόκληρο το βράδυ ή επειδή τα στρέφει εναντίον μου; Πως εγώ...» Δεν ήταν σε θέση ούτε να προφέρει τις λέξεις.

«Δεν πρόκειται παρά για ερωτήσεις ρουτίνας».

«Δεν είμαι εγώ αυτός που πρέπει να ρωτάτε! Το κοριτσάκι μου εξαφανίστηκε, χάθηκε το μωρό μου». Ο τόνος του μαλάκωσε. «Ασφαλώς και θα σας αναφέρω τις ακριβείς κινήσεις μου, πού βρισκόμουν το κάθε λεπτό. Κι εσείς μπορείτε να τις ελέγξετε. Αλλά όσο χάνετε τον καιρό σας μ' εμένα, καθυστερείτε την έρευνα για εκείνη».

«Την αναζητάμε ήδη», παρενέβη ο Λάνγκαν. Μέσα του όμως σκέφτηκε: «Δεκαεφτάμισι ώρες. Δεκαοχτώ, τώρα πια... Είναι ένα κοριτσάκι πέντε ετών και λείπει εδώ και δεκαοχτώ ώρες». Κάρφωσε το βλέμμα του στον πατέρα. Ποτέ δεν ξέρεις...

Αρκετή ώρα αργότερα, ο Ρίτσαρντ Βάιν καθόταν οκλαδόν στο δάπεδο δίπλα στον καναπέ όπου ήταν κουλουριασμένη η Ρόζι, φορώντας ακόμη τις πιτζάμες της και με τις κοτσίδες της μοσολυμένες από την προηγούμενη.

«Μπαμπά;» είπε. Κι αυτό ήταν σχεδόν το πρώτο πράγμα που είχε εκστομίσει από τη στιγμή που η μητέρα της είχε καλέσει την αστυνομία, το προηγούμενο απόγευμα. «Μπαμπά μου;»

Άνοιξε τα μπράτσα του και την έκλεισε σφιχτά στην αγκαλιά του. «Μη στενοχωριέσαι», είπε. «Θα γυρίσει σύντομα. Θα το δεις».

«Μου το υπόσχεσαι;» του ψιθύρισε με το πρόσωπό της μισοκρυμμένο στο λαιμό του.

«Σου το υπόσχομαι».

Αλλά στην κορυφή του κεφαλιού της, επάνω ακριβώς στη χωρίστρα των μαλλιών της, ένωσε τα δάκρυά του που κυλούσαν.

Της είχαν ζητήσει να τους πει όλα όσα μπορούσε να θυμηθεί, όμως εκείνη δεν μπορούσε να θυμηθεί απολύτως τίποτε. Μόνο τα κενά ανάμεσα στις πλάκες του πεζοδρομίου, μόνο τον εαυτό της να διαλέγει γλυκά στο μαγαζάκι και τη φωνή της Τζοάνα να την ικετεύει να την περιμένει λίγο. Και το θυμό που ένωθε να φουντώνει όλο και περισσότερο μέσα της εναντίον της μικρής αδελφής της και την επιθυμία που η ίδια ένωθε να μην είναι αναγκασμένη να τη σέρνει μαζί της. Της εξήγησαν πως ήταν πάρα πολύ σημαντικό να αναφέρει όλους όσους είδε επιστρέφοντας από το σχολείο στο σπίτι. Ανθρώπους που γνώριζε και ανθρώπους που δεν γνώριζε. Δεν είχε σημασία αν η ίδια δεν το θεωρούσε σημαντικό: αυτό θα το έκριναν εκείνοι, φτάνει μόνο να προσπαθούσε να θυμηθεί όσο περισσότερα μπορούσε. Όμως η Ρόζι δεν είχε δει τίποτε και κανέναν, παρά μόνο τη Χίλαρι, που την είχε συναντήσει στο μαγαζάκι με τις καραμέλες, και τον άντρα με το βλογοικομμένο πρόσωπο. Οι σκιές φτερούγιζαν στο μυαλό της και χάνονταν σαν ταξιδιάρικα σύννεφα. Ένωθε να κρυνώνει πάρα πολύ, κι ας έλαμπε ένας δυνατός καλοκαιρινός ήλιος έξω από το παράθυρο. Έβαλε στο στόμα της μια άκρη από τη μισολυμένη κοτσίδα της κι άρχισε να την πιπιλίζει με μανία.

«Εξακολουθεί να μη λέει τίποτε;»

«Ούτε λέξη».

«Ρίχνει το φταίξιμο στον εαυτό της».

«Δύστυχο παιδί, είναι τρομερό να μεγαλώνεις με αυτό το αίσθημα».

«Σώπα... Μη μιλάς σαν να έχουν τελειώσει όλα».

«Πιστεύεις πραγματικά πως η αδελφή της είναι ακόμη ζωντανή;»

Χωρίζονταν σε ομάδες και περπατούσαν στον ακάλυπτο χώρο γύρω από το σπίτι, πολύ αργά, σκύβοντας κάπου-κάπου για να μαζέψουν κάτι από το έδαφος και να το βάλουν σε ένα πλαστικό σακουλάκι. Πήγαιναν από πόρτα σε πόρτα κρατώντας μια φωτογραφία της Τζοάνα, αυτήν που τους είχε δώσει η μητέρα της το απόγευμα εκείνης της τραγικής Δευτέρας. Ήταν η Τζοάνα με τις πυκνές αυστηρές αφέλειες και το υπάκουο χαμόγελο στο λεπτό προσωπάκι της. Ήταν πια μια διάσημη φωτογραφία. Την είχαν δημοσιεύσει και οι εφημερίδες. Υπήρχαν δημοσιογράφοι έξω από το σπίτι, φωτογράφοι κι ένα τηλεοπτικό συνεργείο. Η Τζοάνα έγινε «Τζο» ή, ακόμη χειρότερα, «μικρό αγγελούδι Τζο», σαν να ήταν η μικρή αγία ηρωίδα κάποιας βικτοριανής νουβέλας. Κυκλοφορούσαν παντού φήμες. Ήταν πάντοτε αδύνατον να ανακαλύψει κανείς από πού είχαν ξεκινήσει, διαδίδονταν όμως με εκπληκτική ταχύτητα σε ολόκληρη τη γειτονιά. Ήταν εκείνος ο αλήτης... Ήταν ένας άντρας με ένα μπλε στέισον βάγκον... Ήταν ο ίδιος της ο πατέρας... Βρέθηκαν τα ρούχα της σε έναν κάδο απορριμμάτων... Την είχαν δει στη Σκοτία, την είχαν δει στη Γαλλία... Ήταν σίγουρα νεκρή, ήταν αναμφίβολα ζωντανή...